

UWAGI METODYCZNE

1. Dane zaprezentowane w publikacji dotyczą osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy i poszukujących pracy poprzez te urzędy. W opracowaniu wykorzystano informacje zawarte w sprawozdawczości Ministerstwa Gospodarki i Pracy (formularz MPiPS-01) sporządzanej przez powiatowe urzędy pracy.
2. Pod pojęciem **bezrobotnego**¹⁾ należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy, nieuczącą się w szkole w systemie dziennym, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy, jeżeli:
 - a) ukończyła 18 lat (z wyjątkiem młodocianych absolwentów);
 - b) kobieta nie ukończyła 60 lat, a mężczyzna — 65 lat;
 - c) nie nabyła prawa do emerytury lub prawa do świadczenia z tytułu niezdolności do pracy albo po ustaniu zatrudnienia lub zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej nie pobiera zasiłku lub świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub wychowawczego;
 - d) nie jest właścicielem lub posiadaczem (samoistnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych;
 - e) nie podlega ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
 - f) nie podjęła pozarolniczej działalności gospodarczej lub nie podlega - na podstawie odrębnych przepisów - obowiązkowi ubezpieczenia społecznego lub zaopatrzenia emerytalnego;
 - g) jest osobą niepełnosprawną, której stan zdrowia pozwala na podjęcie zatrudnienia co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy obowiązującego w danym zawodzie lub służbie;
 - h) nie jest tymczasowo aresztowana lub nie odbywa kary pozbawienia wolności.
 - i) nie uzyskuje miesięcznie dochodu w wysokości przekraczającej połowę najniższego wynagrodzenia z innego tytułu niż zatrudnienie lub inna praca zarobkowa;
 - j) nie pobiera, na podstawie przepisów o pomocy społecznej, zasiłku stałego, stałego wyrównawczego, gwarantowanego zasiłku okresowego lub renty socjalnej.

Od 1997 r. za bezrobotnego zarejestrowanego nie uważa się osób odbywających szkolenie lub staż u pracodawcy. Od 2002 r. osobom wyrejestrowanym z ewidencji Urzędów Pracy przysługuje tylko prawo do świadczenia przedemerytalnego.

Uwaga: Dane opublikowane za czerwiec 2004 r. obejmują osoby bezrobotne zarejestrowane w urzędach pracy, według nowej Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (jednolity tekst Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z 1 maja 2004 r.)

1) Ustawa z 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (jednolity tekst DZ. U. Nr 58, poz. 514 z 7 marca 2003 r.)

3. **Za absolwenta** zarejestrowanego w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotnego uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia: szkoły ponadpodstawowej (zasadniczej-zawodowej, i średniej), policealnej, wyższej, szkoły specjalnej, kursów przygotowania zawodowego w ramach Ochotniczych Hufców Pracy trwających, co najmniej 12 miesiące, dziennych kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące oraz osobę niepełnosprawną - od dnia uzyskania uprawnień do wykonywania zawodu. Za czerwiec 2004 r. dane nie są prezentowane, gdyż w ustawie z 20 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z 1 maja 2004 r.) nie występuje kategoria – absolwent.
4. **Stopa bezrobocia** rejestrowanego obliczona została jako procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Dane o bezrobotnych oraz pracujących wykorzystywane do obliczania stopy bezrobocia pochodzą ze źródeł różniących się metodą zbierania, co może powodować pewne nieścisłości, zwłaszcza w przypadku stopy bezrobocia ustalonej dla powiatów. Dla bezrobotnych – miejscem lokalizacji jest ich miejsce zamieszkania lub pobytu, zaś dla pracujących lokalizacja miejsca pracy.
5. Pod pojęciem **ludności aktywnej zawodowo** szacowanej na koniec każdego prezentowanego okresu, należy rozumieć osoby pracujące w jednostkach sektora publicznego i prywatnego, jak również osoby bezrobotne.
6. **Napływ bezrobotnych**, wykazany w tabl. 4, 5 i 16, oznacza liczbę osób zarejestrowanych w ciągu miesiąca, kwartału i roku w powiatowych urzędach pracy.
7. **Odptyw bezrobotnych**, wykazany w tabl. 4, 6 i 16, oznacza liczbę osób, które w ciągu roku zostały wykreślone z ewidencji urzędów pracy z różnych przyczyn m. in. w związku z podjęciem pracy stałej, sezonowej, interwencyjnej lub robót publicznych, w wyniku niepotwierdzenia gotowości do pracy, podjęcia nauki, nabycia praw emerytalnych itd.
8. **Aktywne formy pomocy bezrobotnym** - to działania zmierzające do ograniczenia wielkości bezrobocia na danym terenie. Wśród nich wyróżnia się w szczególności: szkolenia, staż u pracodawcy, prace interwencyjne i roboty publiczne.

Szkolenia oznaczają skierowanie bezrobotnego na przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie, podwyższenie kwalifikacji zawodowych lub naukę umiejętności poszukiwania i uzyskiwania zatrudnienia.

Staż u pracodawcy jest jedną z podstawowych form aktywizacji zawodowej absolwentów. Oznacza nabywanie umiejętności praktycznych do wykonywania pracy poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy przez absolwenta, bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Absolwentowi w okresie odbywania stażu przysługuje stypendium wypłacane przez powiatowy urząd pracy.

Prace interwencyjne oznaczają zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy, jeżeli zatrudnienie to nastąpiło w wyniku umowy zawartej z powiatowym urzędem pracy. Prace te są częściowo finansowane przez urzędy pracy.

Roboty publiczne — to prace organizowane dla bezrobotnych przez organy samorządu terytorialnego, administracji rządowej lub instytucje użyteczności publicznej na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy. Prace te są częściowo finansowane przez urzędy pracy.
9. **Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy (tzn. zwolnieni grupowo)** wykazani w tablicach 1, 2 i 9 są to osoby zwolnione zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy (Dz.U. Nr 4 z 1990 r., poz. 19 z późniejszymi zmianami). Przepisy ustawy stosuje się do zakładów pracy, w których następuje zmniejszenie zatrudnienia z przyczyn ekonomicznych lub w związku ze zmianami organizacyjnymi, produkcyjnymi albo technologicznymi, a także w przypadku ogłoszenia

upadłości zakładów lub ich likwidacji.

UWAGI DO TABLIC

1. Dla 2002 i 2003 roku w celu zachowania porównywalności danych, stopę bezrobocia dla Polski i (tablica I) zaprezentowano w dwóch wariantach różniących się źródłem danych o pracujących w rolnictwie indywidualnym, będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo. Dane prezentowane w wariancie A opracowane zostały z wykorzystaniem wyników Powszechnego Spisu Rolnego, przeprowadzonego w 1996 r., natomiast w wariancie B wykorzystano wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań przeprowadzonego w 2002 r. oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 r. Wskaźniki zawarte w wariancie B są prezentowane na bieżąco od grudnia 2003 roku (tabl. 15 i 25).
2. Zharmonizowana stopa bezrobocia wyrównana sezonowo (tabl. 1) – obliczana jest jako procentowy udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (tj. sumy pracujących i bezrobotnych). Zharmonizowana stopa bezrobocia jest wynikiem przyjętej przez Eurostat ujednoliconej metody wyznaczania tego wskaźnika dla każdego z krajów. Dane obliczane są przez Eurostat w oparciu o kwartalne wyniki badania siły roboczej (BAEL) oraz miesięczne dane z bezrobocia rejestrowanego.
3. W tablicach 9, 21 i 28 przedziały zostały domknięte prawostronnie, tzn. w przedziale 3-6 miesięcy uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 pełnych miesięcy łącznie.
4. W tablicy 10 przedziały zostały domknięte prawostronnie, tzn. w przedziale 1-5 uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do pełnych 5 lat łącznie.
5. W tablicach o numerach 25-29 zaprezentowano podstawowe informacje o podregionach, stanowiących trzeci poziom podziału jednostek terytorialnych, zgodnie z Nomenklaturą Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS) wprowadzoną na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2000 r.
6. W stosunku do obowiązującej Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w publikacji zastosowano skróty; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach znakiem „Δ„. Zestawienie niektórych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej.

skrót	pełna nazwa sekcji PKD
handel i naprawy	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego.
administracja publiczna i obrona narodowa	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne.
pozostała działalność usługowa	działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała